

JOŠKO ĆALETA

UTJECAJ RANE DISKOGRAFSKE INDUSTRIJE NA POČETKE I RAZVOJ ORGANIZIRANOG (POKRETA) KLAPSKOG PJEVANJA

Organizirano javno predstavljanje dalmatinskog (klapskog) pjevanja javlja se daleko prije početaka organiziranog klapskog pjevanja. Dominacija tradicije vokalno-instrumentalne dalmatinske urbane pjesme nastavlja se do današnjih dana – repertoar u široj javnosti postaje sinonimom za „klapsko pjevanje“. Temeljno pitanje odnosi se na razlike u repertoarskom i glazbeno-stilskom pristupu izvođačkih skupina: Da li vokalne skupine, koje svoj repertoar formiraju na način - solist (duet) + višeglasni refren uz pratinju suvremenog (ili „klasičnog“ mandolinskog) instrumentarija, imaju prava nazivati se klapama?

Djelomične odgovore na otvorena pitanja potražit ćemo u najranijim diskografskim snimkama „dalmatinskog“ repertoara koji je, osnivanjem prve jugoslavenske diskografske kuće Jugoton (slijednika prijeratnog i ratnog Elektrotona) dobio izuzetno važno mjesto. U stvaranju „dalmatinskih“ repertoara uz vrsne izvođače (soliste i vokalne ansamble) svojom se aktivnošću ističu i kompozitori, obrađivači ali i melografi.

Prateći rad tadašnjih melografa (Frane Tralić, Dinko Fio) a uspoređujući ga s načinima melografiranja Nikole Buble potražit ćemo odgovore na poveznicu između dva žanra – dalmatinskog vokalno-instrumentalno urbanog i *a capella* klapskog. Pitanja koja izazivaju oprečne reakcije, stavove i mišljenja (poput pitanja o ženskom klapskom pjevanju) oduvijek su intrigirala Nikolu Bublu koji je uz melografsku, obrađivačku, kompozitorsku, voditeljsku i organizatorsku aktivnost (primijenjena etnomuzikologija) imao sluha za propitivanje postanka i podrijetla pojedinih pojava.

Projekt DISKOGRAF